

“РАҚАМЛИ НАЗОРАТ” — КОРРУПЦИЯГА БАРҲАМ БЕРИШНИНГ ШАФФОФ ТИЗИМИ

Президент Шавкат Мирзиёев 29 июль куни маиший коррупцияга қарши курашиш ва унинг олдини олиш чора-тадбирлари бўйича тақдимот билан танишди.

Бу жудаам долзарб, кўпчилик аҳолига дахлдор масала. Чунки коррупциявий ҳолатларнинг 75 фоизи шаҳар ва туманларда маиший шаклда бўляпти.

Шу боис, 5 март куни Коррупцияга қарши курашиш миллий кенгаши йиғилишида бу илатта барҳам бериш вазифаси қўйилган эди. Шу мақсадда Президентнинг 21 апрелдаги фармони билан Бош прокуратурада коррупция омилларини таҳлил қилиш бўлими ташкил қилинди. Худудларга мунтазам чиқиб, бундай омиллар ўрганиб борилмоқда.

Прокуратура тизимидаги Хуқуқни муҳофаза қилиш академияси ва илмий-тадқиқот марказида 200 дан ортиқ мутахассис илм ва таҳлил билан шуғулланипти. Умуман, ҳуқуқ-тартибот идораларида 100 мингдан зиёд ходим коррупциянинг олдини олиш бўйича ишляпти.

Лекин кўп ҳолларда бу илатнинг сабаблари четда қолиб, оқибати билан курашилмайди. Коррупцияга йўл қўймайдиган превентив чоралар ҳали етарли эмас. Ҳар куни одамларнинг иши тушадиган ҳокимлик, кадастр, банк ва солиқ идораларида бюрократия, “коррупциявий туйнуклар” тўлиқ йўқолгани йўқ.

Тақдимотда шу борадаги қўшимча чора-тадбирлар муҳофиза қилинди.

Юртимизда 43 та назорат идораси бор. Ҳамама вазирликларда комплаенс назорат

бўлимлари ташкил этилган. Аввало, уларнинг самарадорлигини ошириш вазифаси қўйилди. Вазирлик ва идоралар ҳузуридаги инспекцияларнинг бу борадаги фаолиятига ҳам танқидий муносабат билдирилди.

Президентимиз коррупциянинг фақат камайгани эмас, қанчасининг олди олиганига қараб, давлат идоралари фаолиятини баҳолаш кераклигини таъкидлади.

Ер ажратиш бўйича шаффоф тизим жорий қилинган. Лекин жойларда бу борада ноқонуний хатти-ҳаракатлар ҳалигача учраб турибди. Шу боис, кадастр, “Ўзбекосмос”, қурилиш ва бошқа тегишли ташкилотлар маълумотларини таҳлил қилиб, бундай ҳолатларга бутунлай чек қўйиш шартлиги кўрсатиб ўтилди.

Прокуратура тизимини тўлиқ рақамлаштириш ва барча соҳалар устидан “рақамли назорат” ўрнатиш зарурлиги таъкидланди.

Коррупцияга қарши курашиш миллий кенгаши йиғилишида парламентнинг масъул қўмиталарига маҳаллагача тушиб, коррупцион ҳолатларнинг келиб чиқиш сабабларини ўрганиш, давлат харидларида тўғридан тўғри шартномаларни қамайтириш, ёшлар ўртасида коррупцияга муроасизлик муҳитини шакллантириш каби долзарб масалаларда тавсиялар берилган эди.

Тақдимотда бунга масъуллар бажарилган ишлар тўғрисида ахборот берди.

ЎЗА

ҲАРБІЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ТАКОМИЛЛАШТИРИЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Шавкат Мирзиёев ҳарбий таълим тизимини такомиллаштиришга оид тақлифлар тақдироти билан танишди.

Бу ҳақда шу йил 21 февраль куни бўлиб ўтган Хавфсизлик кенгашининг йиғилишида топириқ берилган эди. Шунга мувофиқ, 20 дан ортиқ хорижий давлатнинг соҳага оид илгор тажрибалари ўрганилиб, ҳарбий таълимни ислоҳ қилиш бўйича янги миллий модель ишлаб чиқилди.

Таклифга кўра, Қуролли Кучлар академияси ислоҳ қилиниб, унинг негизида Ўзбекистон Республикаси ҳарбий хавфсизлик ва мудофиа университети ташкил этилиши кўзда тутилмоқда. Мудофиа вазирлигининг барча ҳарбий таълим муассасалари — 5 та институт, Сержантлар тайёрлаш олий мактаби ҳамда Авиация ва учувчисиз учуш аппаратлари мутахассисларини тайёрлаш маркази институт мақомида мазкур университет таркибига ўтказилади. Бу марказлашган вертикал тизимни ҳосил қилиб, қўшинларнинг жанговар салоҳиятини ошириш, дуал таълимни кенгайтириш, илмий тадқиқотларни амалиётга таъбиқ этишга хизмат қилади.

Масалан, Сержантлар тайёрлаш олий мактабида армиянинг асосий таънич бўлган сержантларни ўқитиш, уларда етакчилик қобилиятини шакллантириш, замонавий қуроллар ва тактик усуллар бўйича кўникмаларини оширишнинг янги тизими жорий этилади.

Янгиликлардан яна бири — тор доирадаги ихтисосликлар бўйича “2+2” тартиби йўлга

қўйилишидир. Яъни психолог, алоқачи, таъминотчи, омборчи каби 18 хил ёндош соҳа мутахассислари бошқа олий таълим муассасаларининг 2-босқич талабалари орасидан саралаб олинади.

Иқтидорли ёшларни қўлаб-қувватлаш мақсадида, янги ўқув йилдан бошлаб битирувчи босқич курсантлари учун танлов асосида “Олий Бош Қўмондон” давлат стипендияси жорий этилади. Мазкур стипендия соҳиб бакалавриятни тамомлаганидан сўнг 5 йил мобайнида олий ҳарбий таълим муассасаларининг магистратурасига имтиҳонларсиз қабул қилинади.

Яна бир эътиборли жиҳати, эндиликда олий ҳарбий таълим муассасаларининг 36 та таълим йўналиши битирувчилари бир йўлга олиниши — фуқаролик ва ҳарбий касбга мўлжалланган мутахассислик эгаси бўлади. Бу уларнинг ҳарбий хизматдан кейин ҳам фаол ишлаши имконини беради.

Ушбу ислохотларга яраша ҳарбий педагогларни танлашга ҳам талаб қўлади. Жумладан, ҳарбий педагогларни етакчи хорижий давлатларда ўқитиш тизими йўлга қўйилади.

Тақдимотда ушбу тақлифлар маъқулланиди ва уларни амалиётга самарали таъбиқ этиш бўйича кўрсатмалар берилди.

ЎЗА

ЗАМОНАВИЙ ШАҲАРСОЗЛИКДА ЯНГИЧА ТАЛАБЛАР

ЁХУД СЕЙСМИК ХАВФСИЗЛИК — МИЛЛИЙ БАРҚАРОРЛИК ПОЙДЕВОРИ

2

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ КУНИ МУНОСАБАТИ БИЛАН БАЙРАМ ТАБРИГИ

Қадрли ватандошлар! Мамлакатимизда ягона ва аҳил оила бўлиб яшаб келаётган 130 дан зиёд миллат ва эллар вакиллари бўлган сиз, азизларини, сизларнинг тимсолингизда кўпмиллатли бутун халқимизни 30 июль — Халқлар дўстлиги куни билан чин қалбимдан самимий муборакбод этиб, барчангизга ўзининг юксак хурматини ва эзгу тиллақларини изҳор этаман.

Ҳеч шубҳасиз, юртимиз заминидида қадимги даврлардан буён давом этиб келаётган этник хилма-хиллик ноёб ижтимоий ҳодиса бўлиб, бутун — Янги Ўзбекистон шароитида янгича маъно-мазмун ва аъналарга эга бўлиб бораётгани диққатга сазовордир.

Барчамиз учун азиз ва мўътабар бўлган Ватанимиз айнан шу асосда инсон қадри ва бахти улуғланганидан том маънодаги тинчлик, дўстлик ва меҳр-оқибат диёрига айланиб бормоқда, десам, ўйлайманки, сизлар ҳам бу фикрга қўшилисан.

Муҳтарам дўстлар! Мамлакатимиздаги тинчлик ва барқарорликнинг муҳим омил бўлган миллатлараро муносабатларни ривожлантиришни биз юртимизда демократик ҳуқуқий давлат ҳамда эркин фуқаролик жамияти барпо этишнинг устувор йўналиши сифатида белгилаб олдик ва бу борада улкан ишларни амалга ошириб келмоқдамиз.

Аввало, соҳага доир давлат сиёсати тубдан такомиллаштирилиб, унинг ҳуқуқий ва институционал асослари мустаҳкамланди.

Энг муҳими, бу йўналишда давлат ва нодавлат ташкилотлари ўртасида самарали ҳамкорлик ўрнатилиб, уларнинг имкониятлари бирлаштирилиб, тизимли ва кенг миқёсда иш олиб борилмоқда.

Биргина мисол — мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган 157 та миллий-маданий марказ, 42 та дўстлик жамияти ва хориждаги 100 дан ортиқ ватандошлар жамоат бирлашмалари давлат ташкилотлари билан ҳамкорликда юртимизда дўстлик ва бағрикенглик муҳити, миллий ва умумбашарий қадриятлар уйғунлигини мустаҳкамлаш, чет эллар билан маданий-маърифий алоқалар, халқ дипломатиясини ҳар томонлама ривожлантириш бўйича кўлаб ижобий натижаларга эришмоқда.

Биз ўзининг ҳалол меҳнати, ватанпарварлик фазилатлари билан республикамизнинг ижтимоий-иқтисодий салоҳиятини оширишга беқийс ҳисса қўшиб келаётган турли миллатга мансуб юртдошларимиз билан ҳақиқ равишда фахрланамиз. Улар давлат ва жамоат ташкилотларида турли масъул лавозимларда чин дилдан меҳнат қилишмоқда, фидокорона хизматлари учун Ватанимизнинг юксак мукофотларига сазовор бўлишмоқда. Уларнинг орасида депутат ва сенаторлар, таниқли ишлар чикариш вакиллари, тадбиркорлар, таълим, тиббиёт, илм-фан, маданият, адабиёт, санъат ва спорт намоёндалари борлигини барчамиз яхши биламиз.

Ўз тақдири ва келажagini Ўзбекистон билан боғланган бундай олижаноб юртдошларимиз тарихий ватанлари билан мамлакатимиз ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик

алоқаларини мустаҳкамлашда ҳам алоҳида намуна кўрсатишмоқда.

Миллий-маданий марказларнинг барчамиз учун умумхалқ байрамларига, гўзал қадриятларга айланиб кетган Наврўз ва Мустақиллик тантаналари, бошқа оммавий тадбирларни ўтказишда доимо фаол иштирок этиб келишгаётгани ҳам таҳсинга лойиқдир.

Барчамиз биргаликда нишонлаётган бугунги байрам — Халқлар дўстлиги куни ҳам халқимизнинг тинчлик, дўстлик ва эзгулик гоёлари мужассам бўлган бой маданияти, урф-одат ҳамда аъналарини яққол намоён этиш учун яна бир катта имконият эканини таъкидлаш лозим.

Сўнгги йилларда қатъий сиёсий иродамиз билан минтақамиздаги қардош давлатлар ўртасидаги дўстона алоқалар янги босқичга кўтарилди, дунё сиёсатида “Марказий Осиё руҳи” деган ибора ва воқелик пайдо бўлгани барчамизнинг умумий ютуғимиз, десак, тўғри бўлади. Бу ҳақда гапирганда, шу йил март ойида Ўзбекистон — Қирғизистон — Тожикистон чегаралари ўзаро туташган нуқтада “Дўстлик” теласи ўрнатилгани ўртамиздаги яхши қўшничилик ва стратегик шериклик муносабатлари мустаҳкамланиб бораётганидан яна бир ёқин далолатдир.

Хурматли юртдошлар! Дунёнинг турли минтақаларида миллий ва диний асосда турли низолар давом этаётган ҳозирги ўта таҳликали шароитда ягона Ўзбекистон гоёяси асосида энг катта бойлигимиз — юртимиздаги оқойишталик ва барқарорлик, ўзаро хурмат ва тотувлик

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

30 июль — Халқлар дўстлиги куни

ОФИЗБИРЧИЛИК

МАҚСАДЛАРИМИЗ МУШТАРАКЛИГИ, БИРДАМЛИК ВА ҲАМЖИҲАТЛИК ГАРОВИ

Хаким Йўлдошев олган сурат.

Энг яқин дўстингиз билан суҳбатларда ўзингизни қандай ҳис қиласиз? Эркин, самимий, хотиржам, бориңгизни айтасиз, борлиңгиз билан эшитасиз. Биз ҳам шундаймиз. Тўлаимиз, тошамиз, дардлашганда вужудимиз енгил тортади, ютуқларимизни бўлишганда шодлиқларимиз ортади. Гоҳ бир-бировга навбат бермаймиз, гоҳ бир-бировни тинглаб тўймаймиз. Мақоллар, маталлар, ташбеҳлар келтирамиз. Узоқ-узоқ суҳбатлар кураимиз. Аммо иккимиз икки тилда — биримиз ўзбек, биримиз қорақалпоқча гапирётганимиз хаёлимизга ҳам келмайди. Ҳар ким ўз она тилида гапирди, лекин ҳамма бир-бирини тушунади. Юртимизда бундай ҳудудлар кўп.

***

Мен туғилиб ўсган Тўрткўл туманидаги Оқбошли қишлоғи аҳолисининг ярами ўзбек, ярами туркман. Болалигимизда биз ҳар доим юзининг ярмини ёғиб юрадиган туркман келинларига “тележе” деб мурожаат қилардик. Бу янги, келиноий дегани. Мактабда гарчи ўзбек синфда бўлсак-да, илк ҳарфни ўргатган, бошланғич синф ўқитувчимиз ҳам туркман миллатига мансуб Сапармуҳаммад Жумагулиев эди. Ўтказиладиган адабиёт, санъат байрамларида куй-қўшиқлар, шеърларни икки тилда бир хил ижро қилиб кетаверардик. Юртимизда бундай таълим даргоҳлари ҳозир ҳам кам эмас.

Давоми 3-бетда

Ўзбекистон иқтисодий тараққиётининг ҳозирги босқичи танланган ривожланиш парадигмасининг самарадорлиги, олиб борилаётган ислохотларнинг натижадорлигини кўрсатмоқда. Бунда, айниқса, сўнгги йиллардаги мураккаб, ноаниқ ва ўзгарувчан ташқи муҳит таъсирига қарамай, иқтисодиётимизнинг деярли барча тармоқларида барқарор ва юқори ўсиш суръатлари кузатилаётгани алоҳида эътиборга сазовор жиҳат.

Таҳлил

ЎЗБЕКИСТОН ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТИНИНГ ИСТИҚБОЛЛАРИ ЎТА ИЖОБИЙ

БУ НИМАЛАРДАН ДАЛОЛАТ БЕРАДИ?

Ҳа, кейинги пайтларда дунёнинг турли минтақаларида давом этаётган нотинчликлар: ўзаро низолашув, қуролли тўқнашувлар, савдо урушлари кўпгина мамлакатларда тинчлик, иқтисодий барқарорлик тизгинини издан чиқарди.

Халқона айтганда, йўғон чўзилиб, ингичка узиладиган бундай мураккаб шароитда мамлакатимиз эришаётган иқтисодий ютуқлар қувонарли, албатта. Фикримизни юртимизда мустақиллигимизнинг 34 йиллиги байрами шукуҳи кезиб

юрган шу кунларда Халқаро валюта бажғармаси Ижроия кенгаши томонидан Ўзбекистон Республикаси билан ўтказилган маслаҳатлашувлар ҳам тасдиқлади.

Давоми 4-бетда

ЎЗБЕКИСТОН ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТИНИНГ ИСТИҚБОЛЛАРИ ЎТА ИЖОБИЙ

Дурбек АХМЕДОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси
депутати, иқтисодиёт фанлари
доктори, профессор

Бошланиши 1-бетда

Бунга тўхталишдан олдин таъкидлаш ўринлики, маслаҳатлашувлар жараёни ушбу нуфузли халқаро тузилма фаолиятини белгилловчи унинг асосий юридик ҳужжати — Халқаро валюта жамғармаси (ХВЖ) келишуви асосида ўтказилди. Одатда ҳужжатга асосан, ҳар йили Халқаро валюта жамғармаси ва ҳар бир аъзо мамлакат ўртасида маслаҳатлашув ўтказилади. Бу жараён доирасида ташкилотнинг бир гуруҳ ходимлари мамлакатимизга ташриф буюриб, иқтисодий ҳамда молиявий вазиятнинг таҳлил қилиши ва расмийлар билан иқтисодий сиёсат муҳокама этилади. Маслаҳатлашувлар мамлакатнинг иқтисодий сиёсатини баҳолаш, юзага келиши мумкин бўлган хавф ва муаммоларни аниқлаш учун хизмат қилади.

Бу гапга таҳлиллар натижаларига кўра, юртимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотларнинг моҳияти тўғрисидаги асосий хулоса шундай бўлди: **Ўзбекистон иқтисодий тараққиётининг истиқболлари ўта ижобий**. Эълон қилинган ҳужжатга мувофиқ, Ўзбекистоннинг иқтисодий кўрсаткичлари юқориликда қолмоқда. Барқарор ўсиш суръатлари, консолидацияланган бюджет ҳамда жорий операциялар ҳисоби тақчиллигининг қисқариши ва халқаро захираларнинг етарли даражаси борлиги шулар жумласидан.

Жамғарма мутахассисларининг фикрича, таркибий ислохотларнинг муваффақиятли ва самарали амалга оширилиши мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришнинг кулай истиқболлари тўғрисида хулоса чиқариш имконини беради. ХВЖнинг асосий сценарийсига мувофиқ, глобал савдо сиёсатининг юқори даражадаги ноаниқлигига қарамай, мамлакатимизда келгуси йилларда реал ялпи ички маҳсулотнинг ўсиши барқарор юқори даражада сақланиб қолиши прогноз қилинмоқда. Ушбу жараёнлар кейинги йилларда олиб борилаётган иқтисодий очкилик, саноатлаштириш ва фаол инвестиция сиёсати, иқтисодиётнинг истиқболли тармоқларини ривожлантириш ва экспорт салоҳиятини шакллантириши қўллаб-қувватлаш натижасидир.

Таъкидлаш жоизки, олиб борилаётган ислохотлар мамлакатни узоқ муддатли барқарор ривожлантириш учун мавжуд ички ресурс ва захиралардан келиб чиқиб, амалга оширилмоқда. Изчил бозор ислохотлари сиёсати янги Ўзбекистонни барпо этиш йўлида давлат томонидан манзилли қўллаб-қувватлаш восталари ва тадбиркорлик ташаббуси имкониятларини моҳирона уйғунлаштириш имконини бермоқда.

Инвестиция лойиҳалари қиймати қарийб 8 баробарга ошди

Сўнгги йиллардаги очкилик сиёсати, барқарор иқтисодий ўсиш стратегияси натижасида мамлакатимизга халқаро миқёсда ишонч тобора ортаётти. Бунинг самарасида юртимизга киритилаётган хорижий сармоялар ҳажми изчил ўсиб бормоқда. 2017-2024 йилларда ўзлаштирилган хорижий инвестицияларнинг умумий ҳажми 113 миллиард доллардан ошди. Шу билан бирга, уларнинг саксон фаздан олтига ўтиридан тўғри хорижий инвестиция ва кредитлар ҳиссасига тўғри келишини таъкидлаш лозим. Саноатнинг етакчи тармоқлари ва ёқилич-энергетика комплексида иқтисодий фаоллик қулатилмоқда, бу эса мамлакатнинг деярли барча ҳудудларида саноатлаштириш жараёнларини жадаллаштиришга ижобий таъсир кўрсатяпти.

Хитой, Россия, Германия, Туркия, Саудия Арабистони, Голландия, АҚШ, Буюк Британия ва Европа Иттифоқи давлатлари билан инвестицион ҳамкорликни кенгайтиришга алоҳида аҳамият берилаётгани инвестициялар ҳажминини ошириш билан бир қаторда илгор технология ечимлар ва экспертиза, бошқарув усулларини жалб қилиш, ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш, истиқболли тармоқлар ва ҳудудларнинг экспорт салоҳиятини мустаҳкамлашга хизмат қилаётди. Бинобарин, жалб этилаётган инвестиция ресурслари асосан мавжуд ишлаб чиқариш қувватларини технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш ва модернизациялаш ҳамда илгари

2025 йилнинг биринчи ярим йиллиги якунларига кўра, экспорт ҳажми ўтган йилнинг шу давrigа нисбатан 33 фоизга ўсиб, 17 миллиард долларга яқинлашди. Йил бошидан буён экспортёрлар қаторига 1557 та маҳаллий корхона ва компания қўшилди, уларнинг ҳиссасига 650 миллион долларлик экспорт товарлари тўғри келди.

ЎЗБЕКИСТОН ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТИНИНГ ИСТИҚБОЛЛАРИ ЎТА ИЖОБИЙ

БУ НИМАЛАРДАН ДАЛОЛАТ БЕРАДИ?

мавжуд бўлмаган янги ишлаб чиқариш қувватларини барпо этишга йўналтирилмоқда. Сўнгги 8 йил мобайнида инвестиция дастурлари доирасида қарийб 100 миллиард долларлик 96 мингдан зиёд лойиҳа ишга туширилиб, 1,8 миллионга янги иш ўрни яратилди. Ўзбекистоннинг фаол инвестиция сиёсати натижасида 2024 йилда 2017 йилга нисбатан ишга туширилган инвестиция лойиҳалари қиймати қарийб 8 баробарга, иш ўринлари сони эса 2,6 баробарга ошди.

Инвестиция сиёсати ҳақида гапирганда, давлатимиз раҳбарининг бу жараёнга шахсан аралашуви омилини таъкидлаш ўринли. Зеро, олий даражадаги тариф ва тадбирларда жорий йил бошидан буён 75 миллиард долларлик 366 та инвестицион келишувга эришилди. Хусусан, олий даражадаги давлат ташрифлари якунлари бўйича 2025 йилнинг ўтган даврида умумий қиймати қарийб 45 миллиард долларлик 222 та лойиҳа бўйича “йўл хариталари” тасдиқланди.

Бундан ташқари, тўртинчи Тошкент инвестиция форуми доирасида 144 та қўшма лойиҳани амалга оширишга йўналтирилган 30 миллиард доллардан ортиқ сармоя киришти бўйича келишувларга эришилди. Жорий йилнинг апрель ойида Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган “ИННОПРОМ. Марказий Осиё” халқаро кўргазмасида эришилган 43 та инвестицион келишув доирасида мамлакатимиз саноат секторига қўшимча 1 миллиард доллар жалб қилиш кўзда тутилган.

Янги салоҳиятли инвесторларни жалб қилиш мақсадида сўнгги йилларда халқаро инвестиция ҳамжамиятларини Ўзбекистонда қўшма лойиҳаларни амалга ошириш имкониятлари тўғрисида хабардор қилиш бўйича тадбирлар ўтказиш фаол амалга оширилмоқда. Хусусан, жорий йилда 13 та хорижий

Биргина юқори қўшилган қийматли маҳсулотлар экспорти улушининг ортиши ҳисобига 2024 йилда уларнинг ташқи бозорларга етказиб берилиши 1 миллиард долларга ошди. Янги истиқболли бозорларга чиқиш, ўз навбатида, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини сезиларли даражада оширишни ва уларнинг халқаро стандартларга мувофиқ бўлишини талаб қилади. Шу мақсадда биргина “GSP+” дастури доирасида 5 мингдан ортиқ корхонада Global GAP, Organic, OEKO-TE, BSCI, CE тизими бўйича маҳсулотларимизни маркировкалаш сертификатларини олиш ва ISO стандартларига ўтиш бўйича комплекс ташкилий-техник чора-тадбирлар амалга оширилди. Бу, ўз навбатида, ўтган йилнинг ўзида Европа Иттифоқи мамлакатларига 1,4 миллиард долларлик 617 турдаги маҳсулот экспортини қўшимча равишда таъминлаш имконини берди.

“СўНГГИ 8 ЙИЛ МОБАЙНИДА ИНВЕСТИЦИЯ ДАСТУРЛАРИ ДОИРАСИДА ҚАРИЙБ 100 МИЛЛИАРД ДОЛЛАРЛИК 96 МИНГДАН ЗИЁД ЛОЙИХА ИШГА ТУШИРИЛИБ, 1,8 МИЛЛИОНТА ЯНГИ ИШ ЎРНИ ЯРАТИЛДИ. ЎЗБЕКИСТОННИНГ ФАОЛ ИНВЕСТИЦИЯ СИЁСАТИ НАТИЖАСИДА 2024 ЙИЛДА 2017 ЙИЛГА НИСБАТАН ИШГА ТУШИРИЛГАН ИНВЕСТИЦИЯ ЛОЙИХАЛАРИ ҚИЙМАТИ ҚАРИЙБ 8 БАРОБАРГА, ИШ ЎРИНЛАРИ СОНИ ЭСА 2,6 БАРОБАРГА ОШДИ.

давлатда “Ўзбекистон инвесторлари кунлари” ўтказилиб, уларда 700 та нуфузли хорижий компания вакиллари иштирок этди. Ана шундай тадбирларда хорижий сармоядорлар эътиборига 6 миллиард долларлик 200 дан зиёд инвестиция лойиҳаси тақдим этилди.

Экспорт йилига 12-23 фоиз атрофида ўсяпти

Ўзбекистоннинг замонавий саноат сиёсатининг муҳим элементларидан бири юқори сифатли ва рақобатбардор маҳсулотлар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш, тайёр маҳсулотлар ва бутловчи ҳисмлар импортини камайтиришдан иборат. 10 мингта яқин лойиҳа киритилган маҳаллийлаштириш дастурига мувофиқ, 2020-2024 йилларда қарийб 300 трлн сўмлик маҳсулотлар ишлаб чиқарилиб, қарийб 25 миллиард долларлик импорт ўрни қопланган. Маҳаллийлаштириш дастури илгари импорт қилинган товарларнинг янги ишлаб чиқаришларини ташкил этиш, саноатнинг тармоқ тузилишини ўзгартириш, кенг турдаги маҳсулотлар ва хизматларнинг ташқи таъминотиغا қарама-қарини камайтириш имконини берди.

Экспортга йўналтирилганлики шакллантириш Ўзбекистонни саноатлаштириш бўйича белгиланган режаларни амалга оширишда муваффақиятга эришишнинг асосий шартларидан бири бўлди. 2017-2024 йилларда экспортнинг умумий ҳажми 132 миллиард доллардан ошди. Эътиборлиси, ушбу даврда мамлакатимиз экспортининг ўртача йиллик ўсиш суръати 12-23 фоизни ташкил этди. Экспортчиларни тизимли ва манзилли қўллаб-қувватлаш натижасида биргина 2024 йилнинг ўзида маҳаллий маҳсулотлар экспорти географияси 55 та давлатга кенгайди, сўнгги 8 йилдаги бу каби кенгайишлар ҳисобига эса 186 тага етди. Яна бир эътирфдорга лойик натижа: ўтган йили экспортчи корхоналар сони 3 мингтадан зиёдаг қўпайиб, уларнинг умумий сони 7,5 мингга яқинлашди.

яккаҳокимлиги остидаги мамлакат сифатида тасаввур қилинган бўлса, ҳозир вазият мутлақо бошқача. Ваҳоланки, яқин ўтмишда пахта маҳсулотлари мамлакат экспорт номенклатурасида деярли ягона етакчи маҳсулот бўлиб, пахта хомашёси экспортда мутлақ устунликка эга эди.

Шу нуқтаи назардан, Халқаро валюта жамғармаси мутахассисларида пахта толеси экспорти улуши 2021 йилдан бошлаб ЯИМга нисбатан 0,2 фоиздан ноль кўрсаткичга пасайгани қизиқарлиқ уйғотади. Бугунги кунда Ўзбекистон тобора кўпроқ юқори технологияли маҳсулотларни экспорт қилмоқда ва 2024 йилга келиб уларнинг номенклатураси 4 минг позицияга етди.

Хусусан, ўтган йили 2017 йилга нисбатан хомашё товарлари экспорти 22 фоизга камайган бўлса, тайёр маҳсулотлар экспорти улуши 3,3 баробар, ярим тайёр маҳсулотлар экспорти 4,4 баробар, хизматлар экспорти 2,9 баробарга ошган.

Шу билан бирга, пахтани чуқур қайта ишлашга ўтиш тивув-трикотаж маҳсулотлари экспортини икки баравар ошириш ва унинг ҳажминин 1 миллиард долларга етказиш имконини берди. Бу мамлакатимизга Россия бозорида тўқимачилик маҳсулотлари етказиб бериш ҳажми бўйича иккинчи ўринга чиқишини таъминлади.

Маҳсулотларимиз жаҳон бозорларида миллий бренд сифатида таниляпти

Ўзбекистонда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар йилдан йилга танилиб, миллий бренлга айланыпти, хорижлик истеъмолчилар орасида ишонч ва машҳурликка эга бўлмоқда. Ўтган йили 300 га яқин маҳаллий корхона маҳсулотлари “Alibaba” “Wildberries”, “OZON” каби машҳур электрон тижорат платформаларига рўйхатдан ўтказилди. Натижада ушбу корхоналар маҳсулотларининг экспорт савдоси ҳажми 680 миллион долларга етди.

Бундан ташқари, миллий брендлар экспортини рағбатлантириш дастурлари ҳисобига 39 та бренд хорижий бозорларга чиқди ва бу 461 миллион доллар даромад олиш

имконини берди. Ўтган йили мингта яқин экспортёрларга молиявий преференциялар бериш ва қўллаб-қувватлаш ҳажми 439 миллиард сўмга етди, натижада ушбу корхоналарнинг экспорт таъминоти 2,1 миллиард долларни ташкил этди. 2025 йилнинг биринчи ярим йиллиги якунларига кўра, экспорт ҳажми ўтган йилнинг шу давrigа нисбатан 33 фоизга ўсиб, 17 миллиард долларга яқинлашди. Йил бошидан буён экспортёрлар қаторига 1557 та маҳаллий корхона ва компания қўшилди, уларнинг ҳиссасига 650 миллион долларлик экспорт товарлари тўғри келди.

Шу билан бирга, хомашё экспортидан тайёр юқори технологияли маҳсулот ва хизматлар томон ўтишининг барқарор жараёни давом этаётганини таъкидлаш лозим. Туризм, транспорт, қурилиш ва IT хизматларининг халқаро бозорга чиқиш тенденцияси давом этмоқда. Айни йўналишдаги йилдан йилга кенгайиш ҳисобига уларнинг ўсиш суръатлари баъзан тайёр маҳсулотлар савдосининг ўсиш суръатларидан ошиб кетмоқда.

Умуман олганда, мамлакатимизда хорижий капитални жалб қилиш орқали аниқ экспортга йўналтирилган саноат ривожланишининг стратегик муҳим масалаларини ҳал қилиш учун институционал муҳит шакллантиришни таъкидлаш лозим. Бунинг учун шахсан Президентимиз раҳбарлигида тегишли вазирлик, ушбу комплекс масалаларга масъул бўлган турли давлат идоралари ҳамда давлат ва хусусий сектор ҳамкорлигига қўмаклашувчи нодавлат ташкилотлар ташкил этилди.

Мамлакатимизда инвестиция ва ишбилармонлик муҳитини такомиллаштириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурида Хорижий инвесторлар кенгаши фаолият бошлади. Ушбу орган Ўзбекистон ҳукумати ва юртимизда бизнес юритаётган ёки инвестиция киритаётган инвесторлар, шу жумладан, халқаро молия институтлари ўртасида тўғридан тўғри мулоқот учун институционал платформа вазифасини ўтаётти. Кенгашнинг маслаҳат-кенгаш органи сифатидаги фаолияти иқтисодиётнинг устувор тармоқларига тўғридан тўғри хорижий инвестицияларни жалб этишни кенгайтириш ва илгор халқаро тажрибани ҳисобга олган ҳолда сифатли инвестиция мулоқотини ташкил этишга самарали қўмаклашмоқда.

Инвестицияларни жалб этиш бўйича тизимли ишларни ташкил қилиш мақсадида шу йил 18 июлда Президентимизнинг “Хорижий инвесторлар кенгашининг навбатдаги мажлиси доирасида ёришилган келишувларнинг ижросини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори қабул қилинди. Қарор мажлис иштирокчилари томонидан илгари сурилган ташаббус ва тақлифлар, шунингдек, Кенгаш қотибяти фаолиятини ҳисобга олган ҳолда сифатли инвестиция мулоқотини тизимли амалга оширилишини таъминлашни назарда тутди.

Тадбиркорлик эркинлашмоқда

Муҳтасар айтганда, мамлакатимизда таъсирчан институционал муҳитни шакллантириш билан бир қаторда жадал индустриал ривожланишни таъминлашнинг қонунчилик базасини такомиллаштириш, инвестиция жараёнларини фаолаштириш ҳамда тармоқлар ва ҳудудларнинг экспорт салоҳиятини кенгайтириш бўйича изчил ишлар олиб боришмоқда.

Хусусан, сўнгги йилларда давлатнинг бизнесни тартибга солиш бўйича 500 дан ортиқ функцияси бекор қилинди, 70 га яқин функция давлат-хусусий шериклик ва аутсорсинг асосида хусусий секторга ўтказилди. Мамлакатимизда ишбилармонлик муҳитини такомиллаштириш ва тадбиркорлик муҳитини соддалаштириш мақсадида 72 та лицензияланадиган фаолият тури ва 40 та рухсатнома бекор қилинди. Ушбу жараён Ўзбекистон парламенти аъзоларининг диққат марказида ва бевосита иштирокида ўтляпти.

Ўзбекистон инвестиция ва ишбилармонлик муҳитидаги ижобий ўзгаришлар халқаро рейтинг агентликлари ва ташкилотлар томонидан ижобий баҳоланмоқда. Хусусан, Иқтисодий ҳамкорлик ташкилотининг тўғридан тўғри хорижий инвестицияларни тартибга солиш бўйича чекловлар индексига кўра, мамлакатимиз Марказий Осиё минтақаси мамлакатлари орасида энг яхши рейтингга эга. Жорий йилда “Heritage Foundation” иқтисодий эркинлик индекси, “Савдо эркинлиги” ва “Инвестиция эркинлиги” индикаторлари бўйича мамлакат кўрсаткичлари анча яхшиланди.

Сўзим сўнгига Халқаро валюта жамғармасининг Ўзбекистон Республикаси билан ўтказилган охириги маслаҳатлашувлари натижалари бўйича иқтисодиётимиз истиқболлари ва ислохотлар самарадорлигини баҳолашга қайтсам. Жамғарманинг яқини ҳужжатида кўра, Ўзбекистоннинг барқарор ривожланишини таъминлашнинг ижобий жиҳати таркибий ислохотларнинг жадаллашуви, даромадлар ва капитал оқимининг қўпайиши, шунингдек, хомашё нархларининг кулай динамикасида иборат.

Юқорида келтирилган саноатлаштириш, инвестицион фаоллик ва экспортни кенгайтириш кўрсаткичлари таҳлили “Ўзбекистон — 2030” стратегияси ҳамда мамлакатимизнинг иқтисодий салоҳияти ва халқаро нуфузини мустаҳкамлашга доир тегишли чора-тадбирлар мажмуасининг реал натижадорлигидан дарак беради. Бу, ўз навбатида, мустақил ва қудратли янги Ўзбекистонни барпо этишга қаратилган ислохотлар самарадорлиги, бу йўлдаги янгиланишлар асло ортга қайтмаслигидан далолат.

Ахмед РЕЙМОВ,
Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университети ректори, академик

Бугунги глобаллашув жараёнида ҳар бир давлат ўзининг сиёсий, ижтимоий-иқтисодий ва маданий тараққиётини барқарор асосда таъминлашни устувор вазифа деб билади. Хусусан, кўп миллатли жамиятларда миллатлараро тотувлик, диний бағрикенглик ва ижтимоий барқарорлик тараққиётнинг энг муҳим устуворларидан биридир. Шу маънода, Президентимиз Шавкат Мирзиёев томонидан илгари сурилган “Ўзбекистон — кўп миллатли аҳил оила” ғояси бугунги кунда нафақат мафкуравий, балки амалий, ҳаётий мезон даражасига кўтарилди.

Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университети жамоаси ҳам ушбу эзгу ғояни ўз фаолиятининг асоси сифатида қабул қилиб, мамлакатимизда истиқомат қилувчи барча миллат ва элат вакиллари ўртасида дўстлик, тинчлик, тотувлик ва Ўзаро ҳурмат муҳитини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшиб келмоқда. Бугунги кунда университетимизда ўн олтидан ортиқ миллат ва элат вакиллари таҳсил олоқда. Унда қорақалпоқ, ўзбек, рус, қозоқ, тоjik, татар, корейс ва бошқа миллат вакиллари биргаликда илм-фан, таълим, спорт ва маданият соҳаларида фаолият юритмоқда. Университетимизда яратилган маданийлараро мулоқот муҳитининг ижобий самарасини талабаларнинг эркин фикрлаши, очик мулоқоти ва дўстона муносабатларида ҳам яққол кўриш мумкин. Университетда барча миллат вакиллари таълим олишларида тенг шaroит яратилган бўлиб, таълим қорақалпоқ, ўзбек, қозоқ, туркман, рус ва инглиз тилларида олиб борилади. Бу эса турли миллат вакиллари ўртасида билим олишда тенглик ва қўлайликни таъминлаб, умумий мақсад сари биргаликда ҳаракат қилишга замин яратмоқда. Университетимизда миллатлараро ҳамжиҳатликни таъминлаш мақсадида “Миллатлараро тотувлик, ҳамжиҳатлик ва халқлар дўстлиги”, “Ўзбекистон — умумий уйимиз”, “Биз бир оила фарзандларимиз”, “Ўзбекистон — кўп миллатли аҳил оила”, “Дўстлик кўни” каби тадбирлар мунтазам ўтказилади. Шу орқали турли миллатларнинг маданий меросини Ўзаро таништириш ва тарғиб этиш аънанаси йўлга қўйилган. Шунингдек, университетдаги талабалар театри студиялари, “Хурлиман” халқ ансамбли ва ижодий гуруҳлар фаолиятида турли миллатларнинг рақс, қўшиқ ва аънавлари акс этган сахна кўринишлари намойиш этилади.

САКСОН ЁШДА ҲАМ СПОРТ БИЛАН МАШҒУЛ нуронийлар ёшларга қандай ўрнатқ бўлмоқда?

Кексалар ибрати

Навоий шахридаги истироҳат боғи ва “Ёшлик” кўли атрофидаги спорт майдончаси, воркаут ва кенг югуриш йўлагини эрта тонгдан спортсаварлар билан гавжум бўлади. Бу ҳақда кўп эшитган бўлсам-да, шахардан олисроқда яшаганим учун сахар вақти бу жараёни кузатишнинг ҳеч имкони бўлмади.

Яқинда истироҳат боғига туташ ҳудуддаги тадбирда иштирок этиш учун “Ёшлик” кўли атрофидан ўтдим. Тонг маҳали бу маскан спортсаварлар билан гавжум эди. Кимдир югурган, бошқаси турникка тортилган ва яна кимдир эса кўл бўйида бадантарбия машқларини бажармоқда.

Ёз сахарининг салқин ҳавоси спорт билан шуғулланиш учун энг қўлай вақт. Шаҳар аҳолиси соғлом турмуш тарзига риоя қилиш учун бундан самарали фойдаланмоқда.

Жараёнларни кузатар эканман, кўл бўйида югураётган бир гуруҳ нуроний отахонлар эътиборимни тортиди. Ўн-ўн беш чоғли

нуроний спорт кийимида янада бардам кўринарди. Майдонда нафақат ёшлар, балки нуронийлар ҳам спорт билан шуғулланаётганини кўриб қувондим. Кўнглимдан ҳудудларда, маҳаллаларда спорт учун барча шароит ва имконият яратилгани иш бера бошлади деган ўй ўтди. Бу вақтда спортчи отахонлар яна бир айлана югуриб келиб, дам олиш учун ўриндиқларга ўтирганди. Фурсатдан фойдаланиб, улар билан бир ох сўзбатладим.

— Кўп қаватли уйда беқор ва ҳаракатсиз ўтириш кексалар соғлигига салбий таъсир кўрсатади, — дейди фахрий спортчи Муродбек Худоёров. — Ёшлигимдан кураш билан

ватанпарварлик, инсонпарварлик, Ўзаро ҳурмат ва бирдамлик туйғуларини кучайтириш, турли миллат вакиллари билан бир-бирига бўлган ишончини мустаҳкамлашдай улкан мақсад кўзланган эди.

Биз ҳам июнь ойида Наманган давлат техника университети таклифига биноан 64-Халқаро гуллар фестивалида иштирок этдик. Мамлакатимизда ва хорижда яшайдиган турли миллат вакиллари билан маданий ҳамкорлиги ва дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш

мақсадида ташкил этилган нуфузли тадбир иштирокчилари орасида Қорақалпоқ давлат университети жамоаси ўрни ҳам алоҳида аҳамият касб этди.

Фестиваль давомида университетимизнинг иқтидорли талабалари, хусусан, “Хурлиман” халқ ансамбли аъзолари турли миллатларнинг халқ кўй-қўшиқлари, рақс санъати намуналарини ижро этди. Миллий либосларни намойиш қилиб олқишларга сазовор бўлди. Тадбир меҳмонлари учун унутилмас лаҳзаларни тақдим этган бу чиқишлар миллатлараро тотувлик ва ҳамжиҳатлик ғоясининг амалий ифодаси бўлди.

Шу билан бирга, ушбу ташриф маданий-ижодий ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилди. Бу борада икки университет ўртасида талабалар алмашинуви, қўшма концертлар, илмий-маърифий учрашув ва лойиҳалар ташкил этиш режалаштирилди.

Бундай тадбирлар орқали Ўзбекистоннинг халқаро майдондаги ижобий имижини ҳам шаклланиб боради. Зеро, ватанимизда 130 дан ортиқ миллат ва элатлар вакиллари

бир мақсад йўлида яшаб меҳнат қилмоқда. Ҳар бир миллатнинг маданий мероси, аънава ва қадриятларига ҳурмат билан қараш, уларни асраб-авайлаш давлат сиёсатининг устувор йўналишига айланган. Фестиваль доирасида меҳмон делегациялар билан ҳамкорлик алоқалари ҳам мустаҳкамланди. Зеро, “Ўзбекистон — кўп миллатли аҳил оила” фестивали ёшларни эзгу ғояларга етакловчи, юртдошларимиз ўртасидаги ишонч, меҳр ва ҳамжиҳатлигини мустаҳкамловчи муҳим омилдир. Шу боис, ҳар бир юртдошимиз мамлакатимизнинг тенг ҳуқуқли ва ҳурматга лойиқ аъзоси эканини юракдан ҳис этиб яшайоти.

Университет раҳбарияти талабаларнинг яшаш шароити, таълим олиши ва ижтимоий муҳофазасини доим назорат қилади. Турли миллат вакили бўлган талабаларнинг аҳилигини янада мустаҳкамлаш учун университет ётоқхоналарида “Биз бир оила фарзандларимиз” шiori остида маънавий тадбирлар ташкил этилади. Шу билан бирга, университетимизда фаолият юритаётган юздан ортиқ тьюторлар томонидан ҳар бир гуруҳда миллатлараро тотувлик, ватанпарварлик, юртга садоқат руҳида маънавий-маърифий ишлар олиб боришмоқда. Ҳафтанинг жума кунлари эса “Маънавият соати” доирасида мулоқот-

лар ташкил этилади. Бу мулоқотлар орқали талабаларда ижтимоий фаоллик, миллатлараро бағрикенглик, маданий хилма-хилликка нисбатан ҳурмат туйғуси шакллантиришмоқда. Ҳақиқатан, “Ўзбекистон — кўп миллатли аҳил оила” ғояси бугун шунчаки шior эмас, балки ҳар бир юртдошимизнинг ҳаёт тарзига айланган. Университетимизда олиб борилаётган ишлар бу ғоянинг нечоғлиқ ҳаётий ва замонавий эканини тасдиқлайди.

Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университети жамоаси ушбу ғоянинг ҳаётий ва амалий ифодасини мустаҳкамлашда, ёшларни миллатлараро тотувлик руҳида тарбиялашда, бағрикенглик маданиятини ривожлантиришда доим олдинги сафда бўлишга интилади.

Ишонамизки, ҳар бир юртдошимиз, ҳар бир талаба ёш бу юртни ўзининг ягона Ватани деб бўлиб, миллати ва динидан қатъи назар, она Ўзбекистон тараққиёти учун бор куч-ғайратини сафарбар этади. Чунки биз кўп миллатли, мустаҳкам, аҳил ва фидойи Ўзбекистон оиласимиз.

ёшдаги кишилар янада бардам бўлишида муҳим омил эканининг яққол далилидир. Бундай улуг ёшда югуриб, футбол ўйнаётган нуронийларимиз сизу бизга соғлом турмуш тарзининг нечоғлиқ аҳамиятини эканини яна бир бор эслатади. Мусобақадан кўзланган мақсад ҳам шу — серғайрат нуронийларни барчага ўрнатқ қилиб кўрсатган ҳолда спортни омаллаштириш, соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш.

Айни вақтда Навоий вилоятида 105 мингдан зиёд нуроний бор. Улар ҳар соҳада фаол. Қарорга мувофиқ вилоятдаги отахон онахонлар эҳтиёжманд оилаларни камбағалликдан чиқариш борасида ҳам фаол иштирок этмоқда. Ҳозир Навоий вилоятида 330 та маҳалла бор. Қарорда белгиланган вазифалар асосида ушбу маҳаллаларда катта ҳаётий тажрибага эга бўлган, обрў-эътиборли 3 нафар фаол нуронийнинг ҳар бирига бештадан, яъни 990 нафар нуронийга 3458 нафар камбағал оилалар бириктирилди. Айни вақтда улар бу борада самарали фаолият олиб бормоқда.

— Фаол нуронийлар томонидан реестрга киритилган 2200 камбағал оила мактаб ёшидаги фарзандларининг ўқув жиҳозлари ва ўқув куроллари ҳамда спорт кийимларига бўлган эҳтиёжлари аниқланди, — дейди “Нуроний” жамғармаси Навоий вилояти бўлими раиси Шабоб Набиев. — Ушбу оилалар фарзандларига ўқув куроллари ва тўрт турдаги спорт кийимлари бепул тақдим этилди. Ушбу мақсадлар учун давлат бюджетидан 1 миллион 650 миллион сўм маблағ сарфланди. Қарорда кўрсатилган вазифаларни самарали бажаргани учун фаол нуронийлар хизмат кўрсатиш аъзаига ҳақ тўлаш шартномасига асосан раббатлантирилди. Нуронийларимиз бу борадаги ишларини фаоллик билан давом эттирмоқда.

Ғолиб АБДУСАЛОМОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Янги Ўзбекистонни барпо этиш, аввало, янги тафаккур, кенг дунёқараш ва мустаҳкам миллий қадриятларга эга инсонларни тарбиялаш демакдир. Бугун фақат билимди, ташаббускор, мустақил фикрлайдиган, ватанпарвар ва замонавий авлод орқали жамият тараққиётини таъминлаш мумкин. Бу йўлнинг бошланғич нуқтаси эса таълимдир.

БАРҚАРОР КЕЛАЖАК КАФОЛАТИ

Дунё тажрибасидан аёнки, барқарор тараққиётга эришган ҳар бир давлат, аввало, таълимга катта эътибор қаратган. Зеро, таълим иқтисодий локомитиви, фан ва технология асоси, интеллектуал салоҳиятни шакллантирадиган муҳим ижтимоий институтдир. Унга киритилган ҳар бир сармоя келажака қўйилган мустаҳкам пойдевордир.

— Бугун Жиззах вилоятида 560 та умумий ўрта таълим мактаби, 14 та “Баркамол авлод” мактаби фаолият кўрсатмоқда. — дейди Жиззах вилояти Мактабгача ва мактаб таълими бошқармаси бошлиғи Санобар Суяркулова. — Уларда таҳсил олаётган 270 мингдан зиёд ўқувчи қарийб 24 мингга яқин ўқитувчи таълим-тарбия бермоқда. Ушбу педагогларимизнинг 45 фоизи биринчи ва олий тоифали. Бу, албатта, таълим сифатида бевосита таъсир кўрсатувчи муҳим кўрсаткичдир.

Бир неча йил аввал таълимдаги асосий муаммолардан бири синфхоналар етишмаслиги эди. Жорий йилда инвестиция дастурига мувофиқ, 3 та янги мактаб биноси қурилмоқда, 16 та муассасада реконструкция ва таъмирлаш ишлари бажаришмоқда. Натижада 3902 та янги ўқув ўрни яратилиб, ўқув навобатлилик коэффициенти 1,2 дан 1,1 га туширилди.

Шунингдек, таълим соҳасига хусусий секторни жалб этиш борасида ишлар изчил давом этмоқда. Бу йил 2 та хусусий таълим муассасаси фаолияти йўлга қўйилди. Нодавлат мактаблар сони 17 тага, улардаги ўқувчилар сони эса 1945 тага етказилди.

Мактабгача таълим қамровини 81 фоизга етказиш мақсадида 58 та оилавий, 5 та хусусий ва давлат-хусусий шерикликка асосланган 5 та мактабгача таълим ташкилоти очилди.

Таълим сифати, биринчи навбатда, ўқитувчининг билими, малакаси ва фидойилигига таянган ҳолда ошади. Педагогларнинг моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида мактаб директорлари ва ўринбосарларининг ойлик маошлари тегишли равишда 20 ва 15 фоиз оширилди. Янги ўқув йилидан уларнинг ойликлари 7-10 миллион сўмгача етиши белгиланди.

Педагог кадрлар тайёрлашга берилаётган эътибор таълим сифатини оширишга хизмат қилади. Республика педагогика олий таълим муассасалари илмий салоҳиятининг умумий кўрсаткичи 40 фоизни ташкил этади. Аммо Жиззах давлат педагогика университетида бу кўрсаткич 32 фоиздан иборат. Келгуси мақсад ушбу кўрсаткичнинг сезиларли даражада оширишга қаратилган.

— Ушбу олий таълим муассасасида илм-фан, таълим ва амалиёт интеграциясини таъминлаш мақсадида унинг тасарруфидида 420 ўринли 1 та мактабгача таълим ташкилоти ва 100 ўринли 1 та умумтаълим мактаби ташкил этиляпти, — дейди Санобар Суяркулова. — Хар икала муассаса ҳам 2025 йил 1 сентябрдан фаолият бошлайди. Бу педагоглар тайёрлаш тизми-

мини амалиёт билан боғлашда муҳим қадам бўлади.

Хорижий тил ўқитувчиларини жалб этиш борасида ҳам жиддий ишлар қилиняпти. Жорий ўқув йилида 14 нафар хорижий мутахассис фаолият юритмоқда, янги ўқув йилида улар сони 30 нафарга етказилди.

Таълим тизимини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш, иқтидорли ёшларни кашф этиш ва уларни халқаро майдонда рақобатдош кадр сифатида тайёрлаш мақсадида ташкил этилган Президент, ижод ва ихтисослаштирилган мактаблар тизими ўзини оқлаб, самарасини бера бошлади. Ушбу мактаблар бугунги кунда мамлакат таълим тизимининг интеллектуал локомитивига айланаётгани соҳа экспертлари томонидан ҳам эътироф этилмоқда.

Жиззах вилоятидаги бундай мактаблар фаолияти натижада ҳам бунинг яққол исботидир. Жорий ўқув йилида мана шундай таълим муассасаларида ўқийдиган жиссалик ўқувчиларнинг бир неча нафари жаҳоннинг энг нуфузли университетларига тўлиқ ёки қисман грант асосида қабул қилинди.

Мисол учун, Жиззахдаги Президент мактабининг 11-синф ўқувчиси Муҳаммад Сунонов АҚШнинг бир қатор олийгоҳларидан жами 1 миллион долларга яқин грантлар ютиб олди. Улар орасида Willamette University, Western New England University, University of Nebraska-Lincoln, University of Massachusetts Lowell ва бошқалар бор.

Жиззах шахридаги 1-ихтисослаштирилган мактаб-интернати битирувчиси Гўлмира Саъдуллаева АҚШнинг 5 та олийгоҳидан бир вақтда катта миқдордаги грант ютди.

Президент мактаби битирувчиси Отабек Абдукаримов Саудия Арабистонидagi King Fahd University of Petroleum and Minerals университетига 100 фоиз грант асосида қабул қилинди.

Шу мактабнинг яна бир ўқувчиси Маҳбуба Ўратова эса Россиядаги Higher School of Economics — Saint Petersburg университетига 100 фоиз грант асосида қабул қилинди. Шунингдек, у АҚШнинг Arizona State University ва University of Minnesota Duluth каби университетларидан ҳам қисман грантлар ютиб олди.

Бундай мисоллардан кўринадики, иқтидорни кўра олиш, уни қўллаб-қувватлаш ва тўғри йўналтириш таълим тизимидан энг энг муҳим стратегик вазифалардан биридир. Президент, ижод ва ихтисослаштирилган мактабларда жорий этилган илгор ўқув дастурлари, халқаро талабаларга мисол асосида қабул қилинган, уларнинг муносиби намоян этишига хизмат қилмоқда.

Фарҳод НЕЪМАТОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Она тилини бойитиб бориш соҳасида турли мамлакатларнинг турли хил тажрибалари бор. Араб давлатларида, масалан, арабчалаштириш марказлари мавжуд. Бу марказларда вақти-вақти билан барча араб давлатларининг тилшунос олимлари тўпланиб турадилар. Улар тилда пайдо бўлган янги сўз ва ибораларнинг арабча ифодасини излайдилар ва кўп таклифлардан бирини асосан яширин овоз бериш йўли билан қабул қиладилар.

Шундан сўнг янги сўз ёки ибора қонуний кучга қиради. Уларни ҳаётда тadbик этиш тартиби ҳам ўзига хос. Масалан, идеология ифодаси учун “мафкура” сўзи қабул қилинса, бир йил давомида матбуотда “идеология” ёнида қавс ичида “мафкура” сўзи ҳам ёзилади. Иккинчи йил эса “мафкура” ёнида қавс ичида “идеология” ёзилади. Учинчи йилдан “мафкура”нинг ўзи ёзилади.

Тилини бойитиш кенг халқ оммасидан ташаббускорлиқни, олиму мутахассислардан ижодкорлиқни, янги сўзга ҳаётга киритувчи мутасаддилардан хайрихоҳлиқни, ўзбекчалаштиришга бўлган қатъий иродани талаб этадиган катта Ватаний ишдир. Агар биз “интернационализм”га садоқатимизни намойиш қилиб, “атом” бор-ку, “зарра”нинг кераги йўқ, десак “арабизм”, “форсизм”дан ҳар қилсак, энг ёмони, янги маъқул сўз таклиф қилганин кўлаб-қувватлаш, тарғиб қилиш ўрнига унинг устидан кулсак, биз турган еримиздан кўзалмай тураверамиз. Ҳар қандай янги сўз токи ўрганиш бўлиб кетганига қайригайиб туюлади. Сўзининг сингиб кетиши ҳам вақт талаб қилувчи иш. Абдулла Қаҳҳор ўз асарига “Синчалак” деб ном қўйганда ҳам ўқувчиларга даставвал эриш туюлган. Абдулла Қодирийнинг “Меҳробдан чаён”и ҳам аввалбошда ғалати туюлган бўлиши мумкин. Чунки ўзбек тилида “Меҳробдан чиққан чаён” дейилади. Қодирий инглиз, рус, араб тилларида мавжуд бўлган

шеърлар битганлар ва бу тилини иккинчи она тили даражасига кўтарганлар. Биз қундалик ҳаётимизда юзлаб, минглаб араб ва форс сўзларини ишлатамиз. “Ангушона” дан то “ситора”-гача, “турбат”дан то “илим нужум”гача аллақачон ўзбек лугатига кириб кетган. Халқ уларни ўзиники қилиб олган. Бизнинг Навоий жаҳон шоирлари ичида энг кўп сўз ишлатган, лугати бой шоирлардан бири ҳисобланади. Унинг тилини “архаик” десак, ўрганиб, қайта жон бахш этмасак, Навоийнинг ўзи бизники-ю, шеъри бизники эмас деган бўламиз.

Навоий ўзбекнинг даҳо шоири деб ғурурлансак, Навоий номи билан энг катта кўчалар, бош кутубхоналар, шаҳар-вилоятларни атасак-да, ўзимиз унинг шеърларини ўқиб тушунамсак, бундан оғир кўргилик борми?!

Бугун Афғонистонда яшаб турган ўзбеклар Навоийнинг биздан кўра яхшироқ тушунадилар. Негаки улар шўро даврини ҳам, тил ва алифбо ислохотларини ҳам бошдан кечирмаганлар. Дарҳақиқат, бир миллатни йўқотиш учун уни қириб ташлаш шарт эмас, балки тили ва тарихий хотирасидан жудо қилиш кифоя экан. Шеърятда тил ва тарихий хотира муҳассам бўлади. Навоий замонида ҳар бир илми инсонга маълум бўлган Қуръон суралари, ҳадис сўзлари, маълум-машҳур ривоятлар, пайғамбарлар қиссалари, тасаввуф асосларини бизлар ўрганмаганимиз ва Навоий тилини лугатга қараб

“

НАВОЙИЙ ЎЗБЕКНИНГ ДАҲО ШОИРИ ДЕБ ҒУРУРЛАНСАК, НАВОЙИЙ НОМИ БИЛАН ЭНГ КАТТА КЎЧАЛАР, БОШ КУТУБХОНАЛАР, ШАҲАР-ВИЛОЯТЛАРНИ АТАСАК-ДА, ЎЗИМИЗ УНИНГ ШЕЪРЛАРИНИ ЎҚИБ ТУШУНМАСАК, БУНДАН ОҒИР КЎРГИЛИК БОРМИ?!

Эркин ВОҲИДОВ

Ўзбекистон халқ шоири

грамматик шаклни қисқа ва лўнда бўлгани учун дадил қўлади ҳамда буни халқ қабул қилди. “Арабизм”, “форсизм”, “архаизм” каби тамгаларда мантиқнинг йўқлиги шуки, аввало Ал-Хоразмий, Ал-Фарғоний, Беруний, Ибн Синолар ўз асарларини араб тилида ёзиб, ватандошимиз Замахшарий араб тилининг грамматикасини яратиб, бу тилининг тараққиётига улкан ҳисса қўшганлар ва биз бу кун яшаб турган минтақада туркий тил ёнида араб ва форс тили ҳам баробар қўлланилган. Бизнинг мумтоз шоирларимиз деярли барчаси форсий тилда ҳам

тушунсак-да, мазмун-моҳиятини, нозик санъатини англашимиз мушкулдир.

Мумтоз шеърятни англаш мустақил мамлакатимизда бошланган қадриятларни тиклашдек улкан, кенг қўламли ишнинг бир қисмидир. Йўқотишларимиз миқёсини тасаввур қилсак, қайта топиш жараёнининг ҳали кўп ўн йилликлар давом этишини англаш мумкин.

ДЎСТЛИК МАДҲИЯСИ

Зикрилла НЕЪМАТ,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюشمаси аъзоси,
“Дўстлик” орденни соҳиби

Янги Ўзбекистон, қучогингни оч,
Дўстлик фестивалин шуқуқи сенда!
Кўежсон, сен мўл-қўл нуриларингни соч,
Дўстлар дийдоридан обод заминга.

“Дўстлик болалиқдан бошланар”, дея,
Чорладик дунёнинг болажонларин.
Уларнинг пойига тўкиб-сочайлик,
Яшасан қирларнинг лолажонларин.

Дўстлик бу — дунёда энг олий туйғу,
Мангу тинчлик томон қўйилган қадам.
Қалбарла лoвуллаб ёнар бир ёду,
Бўлайлик ҳамжисҳат, аҳил, ҳамқадам.

Дўстлик фестивали минглаб халқларнинг
Бир экон, бир тан бўлиб бирлашмоғидир.
Зарафшондек жўшқин, бедор қалбларнинг
Амуо Сир каби сирлашмоғидир.

“Ўзбекистон — умумий уйимиз”, дебон,
Ёнар бир ўз ўптис миллат юраи.
Мудом тиш бўлмоғи жумлаи жаҳон —
Барча қардошларнинг орзу-тилаги.

Дўстларга кенг очиб меҳр эшигин,
Эзуликка чорлар улуг Юртбоши.
Азиз халқим қўйлаб бахтлар қўшигин,
Бошлар узра порлар иқбол қўеши.

Дўстлик — кўнгулларнинг бебаҳо мулки,
Дўстлик бу — бахт, балки ундан зиёда.
Барча дўст-ёрларнинг тилаги шулки:
Мангу тинчлик бўлсин ёру дунёда.

Эй азиз диёрим, қучогингни оч,
Дўстлик фестивалин шуқуқи сенда!
Кўежсон, сен мўл-қўл нуриларингни соч,
Дўстлар дийдоридан обод заминга.

КИТОБ ДИПЛОМАТИЯСИ ЭЛЛАРНИ, ҒИЛЛАРНИ БИРЛАШТИРАДИ

Ғайрат МАЖИД,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюشمаси
раисининг ўринбосари

Бугун қаерда тўрт ижодкор
тўпланса, албатта, китоб ҳақида
сўз очилади.

Таниқли шоир ва журналист,
қадрдон дўстим Холиёр Абдиев
билан гурунглашиб ўтирибмиз.
Мавзу ўз-ўзидан китоб,
китобхонлик томон бурилди.
Буни табиий деб биламан. Боиси,
дўстим “ашаддий” китобхон, мен
ҳам ундан орқада қолмасликка
ҳаракат қиламан.

Инсониятнинг энг буюк кашфиётлари-дан бири — китоб. Аммо айни кашфиёт ўз-ўзидан бўлмаган. Инсон боласининг эҳтижжи ўлароқ неча минг йиллар давомида босқичма-босқич юзга келган. Одам дастлаб ўз туйғуларини, фикрларини расмлар, турли шакллар тарзида ифодалашга интилди. Кейинчалик ҳақиқий маънодаги ёзув пайдо бўлди. Улар тошларга ўйиб ёзилди, оғочларга, сопол буюмларга нақш этилди. Миллоддан аввалги 4-3-минг йилликларга келиб ёзув материали сифатида папирус ўсимлиги, миллоддан аввалги II асрга келиб ҳайвон терисидан фойдаланиш бошланди. Миллодий VI асрдан эътиборан анъанавий қўринишдаги китоблар пайдо бўлди. Бу китоблар хусниҳат эгалари — ҳатотлар томонидан амалга оширилди. VII асрда халифа Усмон ибн Аффон розияллоху анху кўрсатмаси билан амалга оширилган Қуръони карим — “Усмон Мусхафи” кийик терисига кўчирилган бўлиб, бугунги кунда ушбу муқаддас китоб Ўзбекистон Мусулмонлар идорасида сақланади.

Қоғоз ўйлаб топилгач, Самарқанд, Хитой қоғозларининг шуҳрати етти иқлимда машҳур бўлган. 650-йиллардаёқ Самарқандда қоғозли китоблар бўлгани ҳақида ёзилган тарихий манбаларда. Қадимги турк — Ўрхун-Энасой ёзуви ҳар бир кўн-гилда фахр ҳиссини уйғотади. Яқин Шарқда аббосий ҳукмдорлардан бири Хорун ар-Рашид даврида — 754 йил Бағдодда қоғоз ишлаб чиқарувчи марказ қурилган. Кейинчалик шу каби марказлар Мисрда, Шомда барпо этилди. Илк қоғоз ишлаб чиқарувчи машина Францияда ихтиро қилинган. 1400-йилларнинг ярмига келиб олмон ихтирочиси Иоханн Гутенберг босма ускунасини яратди китоблар аъддини кўпайтириш имконияти кенгайди. Мактабда ўқиб юрган кезларимизда устозлар энг аълочи ўқувчиларга китоблар совға қиларди. Бундай ҳадялар асосан Янги йил, Наврўз сингарни байрамларда бутун мактаб ўқувчилари йилгилан тадбирда бериларди. Китоб олган ўқувчилар бахтиёр одам бўлмасди ўшанда. Ҳамма унга ҳавас қиларди. Мен ҳам яхши ўқиганман, бундай ҳадялардан четда қолмаганман.

Мен-ку у дамларни болалигимга дахлдор бўлгани учун соғинч билан эслайман.

Бироқ бугунги кунда китоб ва китобхонликка давлат сиёсати даражасида алоҳида эътибор берилиб, улкан амалий чора-тадбирлар кўриляпти. Жумладан, китобхонлик танловлари, марафонлар, акциялар, фестиваллар ташкил этилмоқда. “Энг яхши китобхон”, “Еш китобхон”, “Китобхон оила” каби қатор кўрик-танловлар гапимга мисол. Танлов ғолиблари Президент совғаси — автомобиль соҳибига айланмоқда. Танловларда миллионлаб ёшларнинг иштирок этиши, бу дегани, шунча ўғил-қизларимиз китобхонлик бўйича беллашади, бу беллашув олдида ўнлаб китобларни мутулаа қилишини англатади. Яъни ёш авлод кўнгулда мутулаага бўлган интилиш, қизиқиш мустаҳкамланади.

Шоир адибларимиз, ноширларимиз тез дунёнинг энг нуфузли халқаро китоб анжуманларида иштирок этиб келмоқда. Айни чоғда ўзимизда ҳам бу каби халқаро маънавий-маърифий тадбирлар мунтазам ўтказилляпти.

Маҳаллаларда кутубхоналар ташкил этилмоқда. Биргина Тошкент шаҳрининг ўзида банклар ташаббуси билан 115 та маҳалла кутубхонаси фаолияти йўлга қўйилди. Юртимизда шахсий кутубхонасида 10 мингдан ортқ китоблари мавжуд оилалар бор. Бунга мисол сифатида таниқли ижодкорлар Махмуд Саъдий, Мурод Хидир, Маҳкам Маҳмуд, Сувон Мелиларнинг шахсий кутубхоналарини келтириб ўттиш мумкин. Шундай шахсий кутубхоналарда ноёб қўлёзма асарларининг ҳам борлиги халқимизнинг қанчалар китобни қадрлаб яшашини англатади.

Бундан бир неча йил муқаддам хизмат сафари билан Жанубий Кореяда бўлдим. Шунда Сеул марказидаги китоб дўкнларидан бирига кириб ҳайратга тушганман.

қўшиқлар”, Франция Президентига Виктор Гюгонинг “Қулаётган одам”, Венгрия бош вазирига Янош Ароннинг “Ажойиб оҳунинг ҳикояти”, Туркменистон етакчисига Махтумқулининг “Танланган асарлар”и... Бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин.

Давлатимиз раҳбарининг бу каби китоблар совға қилишида чуқур маъно муҳассам. Бу Ўзбекистон халқи сизнинг илмий, адабий, маънавий меросингиздан бохабар, уларни ўқийди, қадрлайди дегани. Айни шу нарсанинг ўзи дипломатик муносабатларнинг энг олий чўққисидир. Дунёнинг бошқа мамлакатлари раҳбарлари ҳам бизнинг Президентдан ибрат олаётгани бор гап.

Табиийки, бу каби гўзал муносабат ҳар қандай одамни ҳайратлантиради. Тошкент халқаро инвестиция форумида сўзга чиққан Болгария Президенти Румен Радев ўз ҳаёжонларини, жумладан, мана бундай тарзда ифода этган эди: “Бугун тонгда жаноб Президент Шавкат Мирзиёев мени яна бир бор ҳайратлантирди. Президентлик фаолиятимнинг тўққиз йил давомида жуда кўп мамлакатларда бўлдим. Қўйлаб давлат раҳбарлари ва ҳукумат бошлиқлари билан учрашдим. Бироқ менга илк бор китоб совға қилишди. Бу китоб мукаммал таҳлил натижасидир. Президент Шавкат Мирзиёев раҳбарлигидаги жамоанинг Болгария салоҳиятини қанчалик чуқур таҳлил этганини кўриб, жуда катта таассурот олдим. Унда компаниялар, тармоқлар, санаот йўналишлари ҳамда илгор технологиялар аниқ ва мукаммал баён этилган. Бу ҳар томонлама пухта ишлаб чиқилган таҳлилий асар. Шунга таъкидлашнинг истардимки, муҳтарам Президент, биз бизнесларимизни боғлаш, илмий ва амалий институтларимизни уйғушлаштириш ва барча йўналишларда олға силжиш учун бор кучимиз ва салоҳиятимизни сафарбар этамиз”.

Шавкат Мирзиёев 2019 йилда Япониянинг Нагоя университети илмий кенгаши томонидан фахрий доктор унвони билан тақдирланди. Маросимда Президентимиз сўзга чиқиб, университет илмий жамоасига миннатдорлик билдирди ва университет кутубхонасига ўзбек тилида чоп этилган Япония Конституцияси, “Япон шеърятни гулдастаси”, “Марказий Осиё маданий мероси Япония тўрқамларида”, “Ўзбекистон япониялик қалбида” каби бир қанча китоб ва альбомлар тақдим этди.

Булardan ташқари, мамлакатимиз раҳбари 2020 йилнинг февралда Анқарадаги Халқ кутубхонаси очилишида қатнашиб, Туркия Президенти ҳузурдаги бу кутубхонага “Усмон Мусхафи”нинг ўзбек ҳатотлари томонидан қўйрилган нусхасини, Жалолддин Румийнинг “Маснавий-маънавий” ҳамда Абу Бакр ар-Розийнинг “Қасаллиқлар тарихи” асари қўлёзмаларининг факсимиле нусхаларини, “Алишер Навоий асарларининг Истанбул кутубхоналаридаги тасвирий нусхалари” номли китоб-альбомини, шунингдек, турк мумтоз шоири Юнус Эмронинг ўзбек тилига ўтирилган “Улмас кўнгул” шеърлар тўпламини совға қилган эди.

Дипломатиянинг бундай ёрқин шакллари кўриб, билиб ҳаёлдан шаҳх Нажмиддин Кубро ҳазратларининг қуйидаги ибратли сўзларни ўтди, “Китоб саҳрода дўст, ҳаёт йўлларида танч, ёлғизлик дамларида йўлдош, бахтиёр дақиқаларда раҳбар, қайғули дамларда мададкор, одамлар орасида зебу зийнат, душманларга қарши курашда қуролдир”.

Китоб дипломатияси. Бу ибора олдин ҳам бўлган. Бироқ давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев номи билан боғланганда бошқача жаранглайди. Юрт эгасининг улуг аждодларимизнинг китоб совға қилишдек одатларини халқаро миқёсда урфга айлантирган давлат раҳбари сифатида ҳам олиб бораётган фаолияти таҳсинга лойиқдир.

“Китоб элларни, дилларни бирлаштиради” дегани шу-да...

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари тахририяти” ДМ

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Тахририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтариқмайди.
Газетанинг етказиб берилиш учун убунани расмийлаштирган ташкилот жавобдор.
Газета тахририят компьютер марказида саҳифаланади.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул.
Босмахона телефони: (71) 233-11-07.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. Буюртма Г-746.
34972 нусхада босилди.
Ҳажми — 4 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А2.
Баҳоси келишилган нарҳда.

“ШАРҚ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Навбатчи муҳаррир: Боборовшан Ғозидинов
Мусахҳис: Аслиддин Абдуразақов
Дизайнер: Хуришд Абдуллаев

Манзилимиз:
100060, Тошкент шаҳри,
Шаҳрисабз кўчаси, 85-уй

ЎЗА якуни — 01:06 Тошпирилди — 01:20